

Latweefch u A w i s e s.

Nr. 9. Zettortdeena 28ta Webruara 1835.

Kahds Latweefchu semmes = wihrs at-
wehl faweeem valodas = un zilts =
brahleem schahs sinnas no dab =
bas = un gaisa = leetahm.

Eetule ofchana.

Gohdigi laffitaji! Gan daschfahrt kahds juhsu
starpa buhs atraddees, kas ta sakka: „Kad tik-
kai fawus laufa = un mahjas = darbus prohtu pa-
strahdaht, kad pelni un pahrtifschana ne truhfst;
kad tikkai allasch faule spihd, leetus lihst, sneegs
kriht un wiss pareisi isdohdahs: fo tad wairak
waijag' un kapehz buhs galwu laufiht ar zittahm
leetahm? Neba tahs fo eedohs! Merrs, kas us
to zerre! Woi tad kahds leelmannis kluhtu, kad
sinnatu, no ka leetus, rassa, krussa, sneegs jeb
zittas dabbikas leetas rohdahs? Kad tikkai
Deews tam ta leek notift, fo tad wairak wai-
jag!“ Bet — kluufet te lihdsibu.

Kad kahdam no jums — fam taggad sliktas
fakrituschas mahjas, masti tihrumi un knappa
pahrtifschana buhtu, — kad tahdam kahds
schehlsirdigs fungs foehlitu brangu mahju ar wif-
fu labbu istikschana un plascheem tihrumineem woi
tad winsch gan fazzitu: „Nè, es to ne gribbu;
lai dsihwo tur fungi! Es pahrtifschu ar fawu
mezzu fakrituschu buhdu un knappu elpi?“ —
Laikam tik negudrs neweens buhs, kas to fazzihs.
Kurram ne patiks no leijas kalmä rahptees?

Tapat man schfeet, juhs scho padohmu, fo
jums dohmaju pasneigt, laikam arri ne finahde-
feet ar pahrgudru prahtru, lai gan bes to war-
reit istift; un ar fawu nesinnaschani ne leelisa-
tees. Bet ne dohmajeet brahli! ka es tadeht sem-
neeka kahrtu finahdeju! Nè, lai Deews pasarg'
to darriht: tas jau buhtu bes prahtra; jo jemneeks
irr preeksch wisseem gohda = wihrs un bes ta ne
worr istift.

Juhs arri tapat ikdeenas redsat, fauli, swaig-
sues un mehnesi useijam un rassu, leetu un snee-

gu nahkam no gaisa bet ne sunneet, kas tas ihsten
irr, un no ka tas nahf. Tapehz, tas irr wai-
jadfigs, ka mehs pahrluhkojam schahs leetas un
ar gudru sunnu wehrä leekam. Ne dohmajeet:
„kas to warr sunnaht jeb isgudroht?“ Kluufet,
mehs tatschu effam zilweki fam Deews prahtru
un fayraschanu devis, un fo mehs sunneeki ne
prohtam, to mums isteiz gudri dabbas = mahzi-
taji, kas wissu to apluhkojuschi un us to leezi-
neeki paleek. Kas ne gribb nesinnatais valift,
tas gan schahs mahzibas fo te faweeem laffita-
jeem gribbam isfaidroht, ar labbu prahtru us-
luhkojs.

Pirma nodatta.

Par besgalligu debbefis: welwi.

(Dahw. ds. 19, 2. „Tahs debbesis isteiz ta stipra
Deewa gohdu, un tas ieplattijums pasluddina win-
na rohku darbu.)

Kad skaidrä deenä sawas azzis us augschu pa-
zellam, un to leelu debbefis = welwi apluhkojam,
tad fawä prahträ ta kà apstulbstam, to jaufumu
apraudsiht. Muhfu azzis ne spehj faules gai-
schumi panest, kas kà leels ugguns = blahkis
mums rahdahs. — Bet patte ta debbesis = welwe,
kas ta warr buht? — Woi tee ne buhs greesti
woi grihda, ta debbesis = tehwa dsihwolka, ais
kurra laikam winsch pats miht? — Ak nè! Tas
— zif mehs warram jehgt — zits ne kas warr
buht, kà tihrs gaisa jeb besgallligs gaisahm pil-
dihts tukschums, kurram gallu mehs ar fawahm
dohmahm jeb prahteam ne warram sneegt nei is-
mehroht. Gan leekahs, ka debbesis gals mums
tepat ais mescha buhtu, bet eij zif ween spehji un
dsennees zif warredams pakal: tomehr tu muh-
scham debbesis gallu ne warri panahft jeb at-
sneegt, kas arri pawissam naw. Ak tu leelaais
Deews! kas warr ar fawahm dohmahm tarus
zellus sneegt?! Kad skaidrä nakk fawu galwu

pazellam, tad neissalkamu brihnumu redsam: tik dauds swaigsn̄es, kas mums ta debbess Tehwa wisspehzibū un gohdu st̄aidri parahda. Woi tāhs ne irr laikam debbess svez̄es, kas tai tumschāi naaktei par apgaismoschanu st̄ahditas? Gan arri tā warr buht, bet Deewain wehl irr zits angstaks padohms, pee scheem debbess-sphidekleem.

Gan leekahs, ka faule, mehn̄es un swaigsn̄es pee paschas debbess buhtu stattitas, un no mums ne wissai tahl̄, bet tā naw. Tāhs wattigas swellahs tann̄ besgalligā debbes gaifā un irr lohti leelas un tik tahdā leelā tahlumā mums tahdas masas leekahs. Tāhs wissutahlakas laikam atkal tahdas pat leelas faules irr, kā muhsu semme. Bet tāhs tuwakas tohp no muhsu faules apsiph-detas, pee kurrāhm̄ arri muhsu semme — kas irr tahda pat leela swaigsn̄e — pеestaitita. Woi jums daschfahrt sineekli ne usnahks un woi ne fazzifeet: „Kas tad to warr finnaht? — Ak draungi! ne nemmetees tik ahtri tā runnaht; bet usklauseet, kad es jums no ta warrena Tehwa padohmeem wehl tahlak̄ ko st̄ahstischu. —

O h̄t̄ a n o d a l k a .

Par muhsu semmes lohdi.

Schi muhsu semme jeb tā fauzama pafaulē wirs kurras mehs dsihwōjam irr lohti plascha un tāpat gaisa liddina, ka faule, mehn̄es un swaigsn̄es. Winna irr appala kā lohde, kurrāi mallas naw. Kā to warr finnaht? Klauseet, es jums teikschu: Jau dauds fuggineeki irr scho muhsu semmes lohdi apbraukuschi, prohti: weenā reisē prett rihta pusses ween braukdami, kamehr no wakfara pusses tann̄ paschā weetā atkal nabze, kur isbraukuschi. Zaur to nu irr saprohtams, ka semmei naw mallas un ka ta irr appala. Bet ak tāwu garru zellu apfahrt braukt! 3 pilni gaudi aiseet schinn̄ zellā. Schai semmes lohdei irr 2 dallas uhdens un I semmes. Ta fausa semmes dallas irr ta patte, wirs kurras mehs zilweki, lohpi, svehri un putni mihtam. Un tas uhdens krabjuuns jeb juhra irr arr eedsihwotaju pilns. Ta fausa semme mums isdohd fawu svehtibū, zaur ta gudra radditaja finnu, no ka mehs warram pahrtikt un lablahschāu eemantoh. Tē aug, labbiba, kohki, sahles un wiss fo mehs

redsam, tik mums un zittahm dsihwahm raddibahm ween par labbu. — Bet par fo irr tik dauds uhdens? Tas arr mums par labbu. Jo bes uhdens ne warram buht. Uhdens irr tas atspirds-natais un usturretais wissas dabbas. Turpat dauds neisskaitamas dsihwas raddibas eekschā miht, no kā mums labba sveise un baggata pahrtischana rohnahs. Bet kas wehl leela laime? Uhdens irr zelsch wisseem fuggineekeem un teem baggatibu un mums wisseem svehtibū dahwina. Kur mehs par semmes zellu mehn̄es ne warram nokluht, tur ar fuggi weenā paschā neddelā tee-kam. Alpdohmajeet, zeek ſirgu un ſpehka tur waijadsetu. Tā redseet, ka Deewa ar fawu gudribū un ſpehku wissu mums par labbu tik brihnischki irr eetaisjis. Bet kad nu tee leeli uhdensi ne buhtu, tad wissa dabba nihktu un muhsu semme tihrs pohsts paliktu. Redst nu un saprohti, ka leetus kas us juhsu laukeem lihst, ne nahk no paschas angstas debbess — kā jums ſchkeet, — bet no juhras, no kurras wehji tohs twaikus usdsenn un pahr wissu pafauli is-dalla.

(Turplikam warat.)

T e e f a s f l u d d i n a f c h a n a s .

Us pawehleschanu tāhs Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis ic. ic. ic., tohp no Wentespils pilskunga teefas pehz pawehleschanas tāhs Kursemmes Kambara teefas finnamu darrihts: ka tas ne tāhu no Wentespils pee Lizenta jeb Leiessohga muischas peederrigis lauka gabbals, ar wissahm tur peederrigahm chkahn, kas Gaili tohp nosaukts, pee ka arri 2 masas plavas peederr, us 3 gaddeemi, no 22tra Merz m. d. us arenti taps is-dohts. Kam prahs us tam stāhw, scho grunti us arenti usnent, un kam taisnas parahdischanas-schimes, ka to arri eespehj — wissi tee tohp no Wentespils pilskunga teefas uēaizinati, tas 28tā Webruar jeb tmā Merz m. d. pee schihs teefas peektkeets.

Wentespils pilli, 31tā Janwar 1835.

(L. S.) H. E. von Korff, Affessors.
(Mr. 300.) Ed. von Hertel, Aktuars.

Us pawehleschanu tāhs Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis ic. ic. ic., tohp no Wentespils pilskunga teefas pehz pawehleschanas tāhs Kursemmes Kambara teefas finnamu darrihts, ka; 6 masas plavas, kas pee Lizenta jeb

Leiesohga muischas peederr, taps us 6 gaddeent us arenti isdohtas. Kam prahs us tam stahw, schihs plawas us arenti usnent, un kam taisnas parahdischanas-schimes, ka to arri eespehj, wissi tee tohp no Wentepils pilskunga teefas usaizinati, tai 28ta Webruar jeb imā Merz m. d. pee schihs teefas peeteiktes.

Wentespils pilli, 6ta Webruar 1835. I

(L. S.) H. C. von Korff, Ussendorf.
(Nr. 370.) Ed. von Hertel, Auktuar.

Us pawehleschanu tahs Kaiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp wissi tee, kam kahdas datta pee tahs atstahtas mantas tahs nomirruscha Sleekas fainneezes Abschodu Unnes buhu, usaizinati, lai lihds 3oto Merz f. g. pee schihs pagasta teefas peeteizahs, jo pehz schi termina neweens wairs ne taps dsirdehts.

Sleekas pagasta teesa, imā Webruar 1835. I

(L. S.) ††† Jaunarraij Adam, pagasta wezzakais.
(Nr. 3.) E. von Massalitinow ar uswahrdu Schoen, pagasta teefas frihweris.

Us pawehleschanu tahs Kaiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp wissi tee, kam kahdas taisnas prassishanas zaur ristigeem papihreem jeb zaur leezinekeem pee tahs atstahtas mantas ta nomirruscha Sleekas Zehgera Frix Hirschberg buhu, usaizinati, lai lihds 3oto Merz f. g. pee schihs pagasta teefas peeteizahs, jo pehz schi termina neweens wairs netaps dsirdehts.

Sleekas pagasta teesa, imā Webruar 1835. I

(L. S.) ††† Jaunarraij Adam, pagasta wezzakais.
(Nr. 4.) E. von Massalitinow ar uswahrdu Schoen, pagasta teefas frihweris.

Us pawehleschanu tahs Kaiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Kandawas pagasta teefas wissi parradu deweji ta lihdsschinniga Kandawas Krohna muischas fainneeka Bekkeru Ditta, kas sawas mahjas atdewis, usaizinati, pee saudeschanas sawas teefas, 2 mehnescchu starpā, kas par to weenigu terminu nolikts, ar sawahn taisnahm prassishanahm pee schihs teefas peeteiktes.

Kandawas pagasta teesa, 14ta Webruar 1835. I

††† Uppesjahnu Kahrlis, pagasta wezzakais.
J. D. Külp, pagasta teefas frihweris.

Us pawehleschanu tahs Kaiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Kandawas pagasta teefas wissi tee, kam taisnas prassishanas pee tahs atstahtas mantas, ta no-

mirruscha Kandawas Krohna meschafarga Schlikuhtu Anfa buhu, usfaukti, few 2 mehnescchu starpā pee schihs teefas peeteiktes, jo pehz schi termina neweens wairs ne taps klausikts.

Kandawas pagasta teesa, 14ta Webruar 1835. I

††† Uppesjahnu Kahrlis, pagasta wezzakais.
J. D. Külp, pagasta teefas frihweris.

Us pawehleschanu tahs Kaiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Uffkaischu pagasta teefas wissi parradu deweji ta lihdsschinniga Alaves muischas fainneeka Ergulu Zehlaba, kas no mahjahn islikts, un par furra mantu inventariuma, truhkuma un zittu parradu dehl, konkurse spreesta, usaizinati, pee saudeschanas sawas teefas 2 mehnescchu starpā, prohti lihds 19to April f. g. kas par to weenigu un ißflechgchanas terminu nolikts, ar sawahn prassishanahm un winnu peerahdischanahm scheitan peeteiktes.

Uffkaischu pagasta teesa, 22ta Webruar 1835. I

(L. S.) ††† Jahnaitu Samels, pagasta wezzakais.
(Nr. 107.) R. Stengel, pagasta teefas frihweris.

Us pawehleschanu tahs Kaiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Ufflawas pagasta teefas wissi tee, kam kahdas taisnas prassishanas pee tahs atstahtas mantas ta scheit nomirruscha un scheitan peerakstite ispirkta rekruscha Reinu Krischjahn dehla buhu, usaizinati, lai lihds 13to April 1835 pee schihs pagasta teefas peeteizahs, jo pehz tam neweens wairs ne taps peenents.

Ufflawas pagasta teesa, 16ta Webruar 1835. I

(L. S.) J. Wiking, pagasta wezzakais.
(Nr. 36.) E. Stern, pagasta teefas frihweris.

No Wensawas pagasta teefas tohp wissi parradu deweji, ta Wensawas fainneeka Atenaschu Zanna, par furra mantu inventariuma, truhkuma un muischas parradu dehl, schinni deenā konkurse nospreesta, usaizinati, pee saudeschanas sawas teefas lihds 20to April f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktes. Do buhs wehrā nemt!

Wensawas pagasta teesa, 26ta Januar 1835. I

††† Behweru Kahrlis, pagasta wezzakais.
(Nr. 4.) G. Eckmann, pagasta teefas frihweris.

No Krohna Behremuischaz pagasta teefas tohp wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassishanas pee ta lihdsschinniga Zihpeles muischas fainneeka Maisnus Gallinu Kaspara buhu, par furra mantu kon-

Kurse nospreesta, usaizinati, lai tann 23schâ Merz f. g. pee schihs pagasta teesas peeteizahs, ar to pa-mahzishanu, ka tee las ne peeteisces, wehlaki wairs ne taps penemti.

Krohna Behrsmuischhas pagasta teesa, 23schâ We-bruar 1835. 3

(L. S.) ††† Kikku Unss, peesehdetais.

(Mr. 96.) H. J. Müller, pagasta teesas frihweris.

* * *
Pehz Bauskas pagasta teesas spreediumu tohp it wissi kurreem kahdas prassishanas woi meklechanas pee ta Bauskas Krohna meschosarga Suttru Turrabuhtu, usaizinati im fasaukti, lai lihds 28to Merz f. g. scheit peeteizahs un fagaida ko teesa spreedihs, jo pehz schi termina neweens wairs ne taps dsirdehts.

Bauskas pagasta teesa, 13tâ Webruar 1835. 2

G. Strehl, pagasta wezzakais.

(Mr. 40.) Fr. Lez, pagasta teesas frihweris.

* * *
Wissi tee, kurreem kahdas prassishanas woi meklechanas jeb kahda dalliba pee tahs atstahtas mantasta nelaika, eeksh Bauskas pilsmuischhas iegahjuschâ gaddâ nomirruscha, pee Schkehpina muischhas (Borns-münde) peerakstta fullaina Johsep Eros buhtu, usaizinati un fasaukti lai lihds 28to Merz f. g. scheit

peeteizahs un fagaida ko teesa spreedihs, jo pehz tam neweens wairs ne tops dsirdehts.

Bauskas pagasta teesa, 13tâ Webruar 1835. 2

G. Strehl, pagasta wezzakais.

(Mr. 41.) Fr. Lez, pagasta teesas frihweris.

No Bauskas pagasta teesas tohp wissi, kurreem kahdas prassishanas woi meklechanas pee tahs mantas to nomirruschu Krohna Zerraufstes muischhas fainneeku, Nammanu Jahna un Kihselu Geddertha buhtu, usaizinati un fasaukti, lai 2 mehneschu star-pâ un wissowehlaki lihds 1oto April f. g. scheit peeteizahs un tad fagaida ko teesa spreedihs, jo pehz tam neweens wairs ne taps dsirdehts. To buhs wehrâ likt!

Bauskas pagasta teesa, 13tâ Webruar 1835. 2

G. Strehl, pagasta wezzakais.

(Mr. 43.) Fr. Lez, pagasta teesas frihweris.

Zitta fluddin a schana.

Tee pee Kursites muischhas peederrigi trihs krehgi: tas basnizas, Simana un Dubbenu krohgs, taps par Zahneem 1835 us arenti isdohsti. Kas schohs kroh-gus gribb us arenti nemt, tohp usaizinati, atnahkt Kursites muischâ, tai 21mâ Merz m. d. Sinnamu darrihts no

Kursites muischhas waldischanas.

Naudas, labbibas un prezzi turgus us plazzi. Rihgê tann 18tâ Webruara 1835.

Sudraba naudâ.	Nb.	Kp.	Sudraba naudâ.	Nb.	Kp.
3 rubli 61½ kap. papihru naudas geldeja	I	—	I pohds kannepu	—	70
5 — papihru naudas . . . . —	I	37	I — linnu labbakas surtes — —	3	—
I jauns dahldeis . . . . —	I	32	I — flitakas surtes — —	2	80
I puhrs rudsu . . . . tappe maksahs ar	I	45	I — tabaka	I	20
I — kweeschu . . . . —	I	80	I — dsleses	—	65
I — meeschu . . . . —	I	20	I — sveesta	2	40
I — meeschu - putraimu	I	90	I muzza silku, preechhu muzzâ	4	50
I — ausu . . . . —	I	85	I — — wihschhu muzzâ	4	75
I — kweeschu - miltu . . . . —	2	20	I — farkanas fahls	6	—
I — bihdeletu rudsu - miltu	2	—	I — rupjas leddainas fahls	5	—
I — rupju rudsu - miltu	I	40	I — rupjas baltas fahls	4	15
I — firnu . . . . —	I	40	I — smalkas fahls	3	90
I — linnu - sehklas . . . . —	3	25	50 grashchi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ maksa.	—	—
I — kannepu - sehklas . . . . —	I	50			
I — kimmenu . . . . —	I	5			

Bri h w d r i f f e h t.

No juhmallas-gubernementu augstas waldischanas pusses: Hofraht von Braunschweig, grahm. pahrluhkotais.